

2023-24

Time - 3 hours

Full Marks - 80

*Answer all groups as per instructions.
Figures in the right hand margin indicate marks.
Candidates are required to answer
in their own words as far as practicable.*

GROUP – A

1. Answer all questions and fill in blanks as required. [1 × 12]

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(a) The word 'Education' is derived from _____ Latin word.

Education ଶବ୍ଦଟି ଲାଟିନ୍ ଶବ୍ଦ _____ ରୁ ଆସିଅଛି ।

(b) Who is the father of Educational Sociology ?

ଶିକ୍ଷା ସମାଜ-ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ କିଏ ?

(c) _____ said "Education is the creation of a sound mind in a sound body".

_____ କହିଥିଲେ, "ସୁସ୍ଥ ଶରୀରରେ ସୁସ୍ଥ ମସ୍ତିଷ୍କର ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ ।

(d) _____ education is imparted by school.

ବିଦ୍ୟାଳୟ ପିଲାଙ୍କୁ _____ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

[2]

(e) The ability to read and write at least one language is called _____.

ଗୋଟିଏ ଭାଷାକୁ ପଢ଼ିବା ଓ ଲେଖିବାର କୌଶଳକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

(f) Who gave the concept 'De-Schooling Society' ?

'ଡି ସ୍କୁଲିଂ ସୋସାଇଟି' ପ୍ରତ୍ୟୟଟି କିଏ ଦେଇଥିଲେ ?

(g) _____ mobility refers to the movement from lower to higher from position.

ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିମ୍ନ ଆସନରୁ ଉଚ୍ଚ ଆସନକୁ ଉଠିଥାଏ, ତାହାକୁ _____ ଗତିଶୀଳତା କୁହାଯାଏ ।

(h) _____ is one of the major constraint for education and mobility.

_____ ଶିକ୍ଷା ଓ ଗତିଶୀଳତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଟେ ।

(i) Who said, "Socialisation is the process by which the individual learns to conform to the norms of the group" ?

କାହା ମତରେ, "ସାମାଜିକୀକରଣ ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତି ସମୂହ ପ୍ରତିମାନକୁ ମାନି ଚଳିବାକୁ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଥାଏ ।" ?

(j) Operation Blackboard is started in _____ year.

କଳାପଟା ଅଭିଯାନ _____ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

(k) _____ is one of the aim of privatization of education.

_____ ହେଉଛି ଶିକ୍ଷାର ଘରୋଇକରଣର ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

[3]

(l) RTE Act was enacted in _____ year.

_____ ମସିହାରେ RTE Act ପାର୍ଲିାମେଣ୍ଟରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ।

GROUP - B

2. Answer any eight of the following questions within two to three sentences each. [2 × 8

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

(a) What is Educational Sociology ?

ଶିକ୍ଷା-ସମାଜଶାସ୍ତ୍ର କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(b) Write one need of sociology of education.

ଶିକ୍ଷା-ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରର ଗୋଟିଏ ଆବଶ୍ୟକତା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(c) What is Formal Education ?

ଔପଚାରିକ ଶିକ୍ଷା କଣ ?

(d) What is Literacy ?

ସାକ୍ଷରତା କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(e) Discuss Talcolt Parson's view on sociology of education.

ଶିକ୍ଷା-ସମାଜଶାସ୍ତ୍ର ଉପରେ ଟାଲକଟ୍ ପାର୍ସନଙ୍କର ମତ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(f) What is conflict perspective on sociology of education ?

ଶିକ୍ଷା-ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରରେ ସଂଘର୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

P.T.O.

[4]

- (g) What is Intra-generational mobility ?
ଅନ୍ତଃ-ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମିକ ଗତିଶୀଳତା କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?
- (h) What is Horizontal Social Mobility ?
ସମସ୍ତରାୟ ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?
- (i) Write two objectives of DPEP (District Primary Education Programme).
ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- (j) What is privatization of education ?
ଶିକ୍ଷାର ଘରୋଇକରଣ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

GROUP – C

3. Answer any eight of the following questions within 75 words each.
ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୭୫ଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।
[3 × 8]

- (a) What are the functions of education in society ?
ସମାଜରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା କଣ ?
- (b) Differentiate between literacy and education.
ସାକ୍ଷରତା ଓ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।
- (c) What is functionalist perspective on sociology of education ?
ଶିକ୍ଷା-ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟବାଦ ତତ୍ତ୍ୱର ମହତ୍ତ୍ୱ ଲେଖ ।

[5]

- (d) Write Louis Althusser's view on sociology of education.
ସମାଜଶାସ୍ତ୍ର ଉପରେ ଲୁଇସ୍ ଆଲଥୁସରଙ୍କ ମତ ପ୍ରଦାନ କର ।
- (e) Mention the relationship between education and socialization.
ଶିକ୍ଷା ଓ ସାମାଜିକୀକରଣ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂବନ୍ଧକୁ ଦର୍ଶାଅ ।
- (f) Discuss the role of education in social change.
ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- (g) What is social mobility ?
ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା କଣ ?
- (h) Discuss the objectives of Mid-day-meal scheme.
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- (i) Write three major problems in universalisation of primary education.
ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ସାର୍ବଜନୀନକରଣରେ ତିନୋଟି ପ୍ରମୁଖ ସମସ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- (j) Discuss the National Policy on Education-1992.
ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଆଇନ୍-୨୦୦୯ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

GROUP – D

4. Answer any four questions within 500 words each. [7 × 4]
ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୫୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ ।
- (a) Discuss the relationship between education and society.
ଶିକ୍ଷା ଓ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(b) Briefly discuss the scope of Education.

ଶିକ୍ଷା ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରର ପରିସର ଆଲୋଚନା କର ।

(c) What is literacy ? Differentiate between education and literacy.

ସାକ୍ଷରତା କହିଲେ କଣ ବୁଝ ? ଶିକ୍ଷା ଓ ସାକ୍ଷରତା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(d) Discuss the conflict perspectives on sociology of education.

ଶିକ୍ଷା-ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରର ସଂଘର୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(e) Discuss the role of education in social mobility.

ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତାରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(f) Briefly discuss National Educational Policy-2020.

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି-୨୦୨୦ ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(g) Write a note on privatization of education.

ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରାକ୍ତନୀକରଣ ବିଷୟରେ ଏକ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ ।